THE BABYLONIAN TALMUD

SEDER NASHIM

YEBAMOTH

TRANSLATED INTO ENGLISH WITH NOTES AND GLOSSARY

ВΥ

REV. DR ISRAEL W. SLOTKI, M. A., Litt. D.

UNDER THE EDITORSHIP OF

RABBI DRI. EPSTEIN

B. A., Ph. D., D. Lit.

FOREWORD BY

DR J. H. HERTZ

LATE CHIEF RABBI OF THE BRITISH EMPIRE

all agree11 that ritual ablution without circumcision is effective; and they differ only on circumcision b without ablution. R. Eliezer infers from the forefathers, while R. Joshua [maintains that] in the case of the forefathers also ritual ablution was performed. Whence does he2 deduce it?3 If it be suggested, 'From that which is written, Go unto the people, and sanctify them to-day and to-morrow, and let them wash their garments,4 if where washing of the garments is not required ablution is required,6 how much more should ablution be required where washing of the garments is required',7 [it may be retorted that] that8 might have been a mere matter of cleanliness.9-It is rather from here: 10 And Moses took the blood, and sprinkled it on the people, 11 and we have a tradition that there must be no sprinkling without ritual ablution. 12

Whence does R. Joshua infer that the mothers performed ritual ablution?-It is a logical conclusion, for, otherwise,13 whereby did they enter under the wings of the Shechinah!14

R. Hiyya b. Abba stated in the name of R. Johanan: A man can never become a proselyte unless he has been circumcised and has also performed the prescribed ritual ablution. 15 Is not this obvious? [In a dispute between] an individual and a majority the halachah is, surely, in agreement with the majority! 16-The expression 'Sages' is in fact meant for 17 'R. Jose'. For it was taught: If [a proselyte] came and stated, 'I have been circumcised but have not performed ritual ablution' he is permitted to perform the ablution 18 and [the c proper performance of the previous circumcision does not matter; 1 so R. Judah.

R. Jose said: He is not to be allowed ablution.2 Hence3 it is permissible for a proselyte4 to perform the prescribed ablution on the Sabbath;5 so R. Judah. R. Jose, however, said: He is not to be allowed to perform the ablution.6

The Master said, 'Hence it is permissible for a proselyte to perform the prescribed ablution on the Sabbath; so R. Judah'.7 that, if circumcision has been performed in our presence, he is per mitted to perform ablution! 5 Why then, 'Hence'? 9-It might havebeen assumed that in the opinion of R. Judah, ablution forms the principal [part of the initiation], 10 and that ablution is not to take place on the Sabbath because, thereby, a man is improved; 11 hence we were taught 12 that R. Judah requires either the one or the other.13

'R. Jose, however, said: He is not to be allowed to perform the d ablution'. Is not this obvious? Since R. Jose said that both are required [ablution must be forbidden as] the improvement of a man2 may not be effected on the Sabbath!-It might have been assumed that in the opinion of R. Jose circumcision forms the principal [part of the initiation] and that the reason there3 is because the circumcision had not been performed in our presence4 but where the circumcision had taken place in our presence5 it might have been assumed that a proselyte in such circumstances 6 may perform the prescribed ablution even on the Sabbath, hence we were taught7 that R. Jose requires both.1

Rabbah stated: It happened at the court of R. Hiyya b. Rabbi-(and R. Joseph taught: R. Oshaia b. 8 Rabbi; 9 and R. Safra taught: R. Oshaia b. Ḥiyya)9-that there came before him a proselyte who had been circumcised but had not performed the ablution. 10 The Rabbi told him, 'Wait here until to-morrow" when we shall arrange for your ablution'. From this incident three rulings may be deduced. It may be inferred that the initiation of a proselyte requires the presence of three men; 12 and it may be inferred that a man is not a proper proselyte unless he had been circumcised and had also performed the prescribed ablution; and it may also be inferred 13 that the ablution of a proselyte may not take place during the night.

Let it be said that from this incident it may also be inferred that qualified scholars are required! 14-Their presence might have been a mere coincidence. 15

R. Hiyya b. Abba stated in the name of R. Johanan: The initi-Seeing that R. Judah stated that one8 suffices is it not obvious e ation of a proselyte requires the presence of three men; for law! has

- (11) Even R. Eliezer. b (1) Who, he maintains, did not perform any ritual ablution when they were admitted to Judaism. (2) R. Joshua. (3) That the forefathers had performed ritual ablution. (4) Ex. XIX, 10. (5) E.g., after nocturnal pollution; keri, v. Glos. (6) V. Lev. XV, 16. (7) As was the case when Israel received the Torah and were thus admitted into Judaism. (V. Ex. XIX, 10). (8) The washing of the garments. (9) And had no reference to Levitical purity. Such washing, therefore, can have no bearing on the question of the ritual ablution of proselytes. (10) Is R. Joshua's deduction made. (11) Ex. XXIV, 8. (12) Ker. 94. (13) Lit., 'for if so', if even ablution was not performed. (14) V. Glos. They could not have been initiated without any ceremonial whatsoever. (15) Ber. 47b. (16) And this view is held (supra 46a) by the Sages who obviously form a majority against the individual or joint opinions of R. Eliezer and R. Joshua. (17) Lit., 'who are the Sages'? (18) And by this act alone he is admitted as a proper proselyte.
- c (1) Lit., 'and what is there in it'. Whether the circumcision had been valid, having been performed for the specific ritual purpose of the proselyte's initiation into Judaism, or whether it had been invalid because it was carried out as a mere surgical operation or as a non-Jewish sectarian rite, is of no consequence, since the present performance of the ritual ablution is alone sufficient for the initiation. (2) Because both circumcision and ablution are required. As the validity of the former is in doubt (v. supra note 1) the latter must not be allowed unless some act of circumcision (causing a few drops of blood to flow) had again been carried out specifically for the purpose of the initiation. (3) Since according to R. Akiba one act, either ablution or circumcision, suffices. (4) Who had been circumcised on Sabbath Eve in the ritually prescribed manner. (5) The ablution being of no consequence (v. supra nn. 3
- and 4), the proselyte's person in no way being improved by it, it is an act which is permitted on the Sabbath. (6) The ablution completes the initiation and thus effects the proselyte's improvement, which is an act forbidden on the Sabbath. Thus it has been shewn that the author of the view that both ablution and circumcision are required, given supra as the opinion of 'the Sages', is in fact R. Jose. (7) V. Ba.H. Cur. edd. omit the last three words. (8) Either circumcision or ablution. (9) 'Hence etc.'. There is no need, surely, to state the obvious. (10) Since circumcision he stated supra does not matter. (11) V. supra note 6. (12) By the addition of 'Hence etc.'. (13) Either circumcision or ablution.
- d (1) Circumcision and ablution. (2) Which is completed by the ablution (v. supra p. 305, n. 6). (3) Supra. Where a proselyte who declared, 'I have been circumcised but have not performed ritual ablution' is not to be allowed ablution. (4) And may be presumed to have been invalid. (5) And is known to us to have been carried out in accordance with the requirements of the law. (6) Lit., 'this'. (7) By R. Jose's apparently superfluous statement. (8) Alfasi: Berabbi, v. Nazir Sonc. ed. p. 64, n. 1. (9) Was also present. (10) Requesting that he be allowed to perform the prescribed ablution, so as to complete his initiation. (11) The incident having occurred during the night. (12) Since R. Safra insisted that three scholars (R. Hiyya and the two R. Oshaias) were present at the time the proselyte's request for his initiation was dealt with. (13) Since the ablution was postponed till the following morning. (14) To witness the initiation of a proselyte, as was the case here where all the three were qualified men, v. Glos. s.v. Mumhe. (15) And provides no proof that in all other cases the presence of qualified scholars is essential.
- e (1) Num. XV, 16, One law . . . for the proselyte 73. (E.V. 'Stranger').

ושם)דדריש רבי חליעזר מועבדת(שמות

ינ) שיהו כל העבודות שוות זה כזה

כמי למחלה" א):

בשמבל ולא מל כולי שלמא

וטוש"ע שם וסעיף ג: כדמסיק בסוף התודה (מנחות דף פב:

ומ"מ סוס' מנחום פכ: ים והשתח ותום' בכורות

חסורים כו

לימה מויזרוק משם הח

דפסיקה ליה דעם לה אקרו נשים - עוייל דלשיטת רבים נתנאל

כעם ונמירי

ולא קיבל ר"ע אף על גב דאין היקש טי דיה ומה בק]

לא פליגי - ואם תאמר ור' יהושע אדמודי ליה אודויי לפלוג שליה לפלוגי דנקט טבל דמודי ר' אליעזר ולא נקט מילחא דפליג בה וכי כאי גוונא פריך בסוף שבועת הפקדון (שנושות דף לחי) וי"ל דהתם תוספות ישנים לא דייק אלא משום דהתכא הראשון א) נייל דכתם כיים הזכיר הכל אבל הכא נקט שפיר ר' ממחת משום דמלקות תחת מיחה שמדת ולכך אין משלשין בו כמו יהושע טבל ולא מל כיון דלא דבר אין משלשין בו כמו בו ר' אליעזר: בי פליגי במל ולא במיתה וילפיק מיים בו ר' אליעזר: בי פליגי במל ולא משמי לשמי לא משמי כובל-תימה דלקמןברים הערל(דף עאי) מער ב"ם) שד פירש דינים ממעט ר"ע גר שמל ולא טבל מפסח ב"ש על פירש דינים ממעט ר"ע גר שמל ולא טבל מפסח פליג עליים וקמפלני מדכתיב חושב ושכיר והשתא כמאן מדכתיב תושב ושכיר והשתא כמאן בנר שכח להתגייר כזמן סבר ר"ע אי כר' יהושע למה לי קרא הזה דרי אליעור סבר כבר ר"ע חי כר' יהושע נמה ני קרח דהוי גר שהרי כשאכלו פשיטא דלא אכיל בפסח דעובד כוכבים גמור הוא ואי כר' אליעזר כפסח אכותינו עדיין לא סכלו ומימ נפקו מתורת ערל מדאכלו בפסח א"כ כיון דגר מעליא הוא איןסברא למעטו מפסח כדמשמע התם וי"ל דלעולם מל ולא טכל כוי גר ור׳ יום הלה כרבי יהושע סבירא לי' ולאו מטעמיה גר שכרי עבלו במתן תורה וכיון שנלטוו לשכול לא סוי גר אם לא שכל. דאיהו סבר דבאבות נמי טבילה הוה ורבי עקיבא סבר מדמעטיה קרא ור' עקיבא סכר דמדאכנו בפסח עבלו דאלים הוו בפסח שמע מינה דחין גר עד כדמרכיכן מקרא מל ולא טבל שאיט אוכל וכו' · ובוה ניחא מוכנ וכו'י וכום ניחם מ"ש לקמן בסמוך: מבל ולח מל כ"ע לח סליני וחימם המחי קחמר לעיל עכל ולח מל כ' יסושע חומר וכו'

ראין הואה בלא טבילה · מפרש ר"ת בלא טבילה לפני הואה כדי לקבל הזאה כראמר בפרק ארבעה מחוסרי כפרה (כריתות דף פי) מה קחמר ניני פנה הווי קחמר עיני של שור ובוי דמשמע מהאי לשמה דמשמע מהאי לשמה דמשמע מהאי לשמה דמשמע מהאי לשמה דמשמע במגל ולא מל וטבילה והזאת דמים ואותה טבילה מספים של מלחים דח"ק מספינה האחנת דמים חותה ספינה רי יהוש אומר אינו גר ואין שד ויצל דנימא ליי (פ"צ מי"א)אבל הוא עצמו טובל בלילה ואין שד ויצל דנימא ליי להזכיר מילה בלא שבילה ישבילה בלא מילה משום ומזה ביום ולעכין טומאה יש עוד מוד ברכנק פליני על סכל טבילה אחרת אחר הזאה שהיא כדי האמר דרכנק פליני על סכל לעהר מטומאה כדכתיב בקרא והזה ומבילה ויכח משה את נשהר מטונותם כו כניב כק יו ויחים פרם ויחוק על העם בריבת והדר ורחן במים וחותה מדם ויחוק על העם ברישת והדר ורחן במים הוובר וגמירי דאין הואה גלא טבילה אינה כשרה אלא ביום כדתנן שבינם: פי דסיים החם דקודם מתן סורם שעדיין בפרק ב' דמגילה (דף כי ושם) אין גא פוו יודעין שמיין טובלין ואין מזין אלא ביום ויש

שימול ויטכול ב):

אושעיא בר' חייא דאתא לקמיה גר שמל ולא מבל א"ל שהי כאן עד למחר ונמבלינך ש"ם תלת יש"ם גר צריך שלשה וש"ם אינו גר עד שימול וימבול וש"מ 'אין ממבילין גר בלילה ונימא ש"מ נמי בעינן מומחין דלמא דאיקלעו אמר רבי חייא בר אבא

דכתיב (במדבר ים) והזה הטהור על הטמא ביום השלישי וגו' ואיחקש טבילה להואה היינו בקרא דלקמיה דכתיב ולקח אזוב וטבל במים ספונת לנסר על השם אים טהור והזה על האהל וגו' וכן משמע בירושלמי דמגילה דאמר וטבל והזה מה הואה ביום אף טבילה ביום ואין לחמוה כיון חם היותק אין דיל דבעי הואה היאך מקבלים גרים בזמן הזה דבפ' [ארבעה] מחוסרי כפרה נפקא לן מקרא דלא בעינן": ררבי יהושע טבילה באמהות [וע"ע שום' מגילם כי] ארבי יששע שבילה מנא ליהי אע"ג דאית ליה דאין הואה בלא טבילה שמא הנשים לא היו בכלל אותה הואה אי נמי משום רבי אליעזר אילטריך האי טעמא ארבי יששע שבילה דמסיק משום דאיהו כמי מודה דבסבילה לחוד סגי כדאמר לעיל בטבל ולא מל כולי עלמא לא פליגי דלים ליה דאין הואה בלא טבילה ג):

במבל ולא מל כולי עלמא לא פליגי דמהגי

כי פליני במל ולא מבל רבי אליעזר יליף

מאבות ורבי יהושע באבות נמי מבילה

וקרשתם היום ומחר וכבסו שמלותם ומה

במקום שאין מעון כבום מעון מבילה מקום

שמעון כבום אינו דין שמעון מבילה ודלמא

הדם ויזרוק על העם וגמירי *דאין הזאה

בלא מבילה ורבי יהושע מבילה באמהות

מנלן סברא הוא דאם כן במה נכנסו תחת

כנפי השכינה *א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן

לעולם אינו גר עד שימול וימבול פשימא

*יחיד ורבים הלכה כרבים מאן חכמים

*רבי יוסי דתניא הרי שבא ואמר מלתי ולא

מבלתי ממבילין אותו ומה בכך דברי ר'

יהודה רבי יוסי אומר אין ממבילין לפיכך

ממבילין גר בשבת דבריר' יהודה ור' יוסי

אומר "אין מטבילין אמר מר לפיכך מטבילין

גר בשבת (6) פשימא כיון דא"ר יהודה בחדא

סגיא היכא דמל לפנינו מטבילין מאי לפיכך

מהו דתימא לרבי יהודה מבילה עיקר

ומבילה בשבת לא דקא מתקן גברא קמ"ל

דר' יהודה או הא או הא בעי ר' יוםי אומר

אין ממבילין פשימא דכיון דאמר רבי יוסי

תרתי בעינן תקוני גברא בשבת לא מתקנינן

מהו דתימא לר' יוםי מילה עיקר והתם הוא דלא הואי מילה בפנינו אבל היכא

דהויא מילה בפנינו אימא לימבל זה בשבתא

קם"ל דרבי יוםי תרתי בעי אמר רבה עובדא

הוה בי רבי חויא בר רבי ורב יוסף מתני

רבי אושעיא *בר רבי ורב ספרא מתני ר'

ביון דאמר רבי יהודה דבחדא סגי כו' - חימה דפריך פשיטא דמנא ליה דסגי במילה לחודה דלמא כר' יהושע סבר ליה דטבילה בלא מילה מהניא אבל מילה בלא סבילה לא מהני : רברובי גברא בשבחא לא מחקניכן - ואט"ג דלענין טומאה שרי לטבול בשבח משום דנראה כמיקר שאני הכא דבעי שני ח"ח לעמוד שם בשעם לשבילה להודיעו המלום כדאמרינן לקמן (דף מוד): דרבי יוסי חרחי בעי כתב בה"ג דגר שנתנייר כשהוא מהול לריך להטיף ממט דם ברית וקטן שטלד כשהוא מהול אין לריך להטיף וטעמא דקטן שלא היחה לו ערלה מעולם אין לריך אבל גר שהיתה לו ערלה ומילתו אינה מילה לריך להטיף דם ברית ד) ומיהו אם נכרת לו כל הגיד ובא להתגייר מה דביני פריך כו שרנה משונם חין נריך חבל גר שהיתה נו שרנה ופינעו חים בהיא דסגי בטבילה לחודה ור"ח פסק במסכם שבת איפלא מה"ג וכן משמע פרילה נאמהות מנא ליה אין דומה שמילתו מעכבתו מלהתגייר ומודי רבי יוסי בההיא דסגי בטבילה לחודה ור"ח פסק במסכם שבת איפלא מה"ג וכן משמע בשם שאכנו בפרק ר"א דמילה (שבת דף קלהי ושם) דקאמר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על על עלד כשהוא מהול שלריך להטיף ממנו דם ברית על משם שנילם דמסכים של מה נחלקו של גר שנחגייר כשהוא מהול וכראה שעל זה סמכו ה"ג דסברי להו כאמוראי דהחם דאים להו דקטן אין לריך ובגר סברי השם אלנו מסתבין אמים כר' יוסי דשמעתין דמשמע דהלכתא כוותיה ובפרק הערל (וקמן דף עבי) פליגי רבי אלעזר בר"ש ורבנן בגר שנתגייר כשהוא מהול אם בין בים האיל דמכלו התכניב ויזמוק שברי כמול ביום או אפי' בלילה אבל כולהו מודו דלריך המפת דם ברית: לברוע מינה דגר לריך שלשה - וא"מ ודלמא דאיקלעו וי"ל דמרב אותו ספוק במתון שורם ספרא דייק שהרי ר' חייא הזכירו לפי שהיה בעל מעשה וראש ורב יוסף הזכיר רבי אושעיא חברו אבל רב ספרא למה הזכיר ר' אושעיא כמיר אל בפתר אל בפתר היים שהרי ר' חייא הזכירו לפי שהיה בעל מעשה וראש ורב יוסף הזכיר רבי אושעיא חברו אבל רב ספרא מה של המשפח למשק שהם ספרת דייק שהריר' חיית הזכירו לפי שהיה בעל מעשה וראש ורב יוסף הזכיר רבי אושעיא חברו אבל רב ספרת למה הזכיר ר' אושעיא ספרת דייק שהריר לי חיית הזכירו לפי שהיה בעל מעשה וראש וראבול המאים בל נפסח של המודה ולא בא לדקדק אלא דמילה בלא של משלו של המילה בלא של משלו של המילה בלא של שלו של מהציא בל משבילין גר בלילה - דמשפט כתיב ביה ואע"ש שכבר מל חשיב ליה כתחילת דין: ברושהם כל כתיב ביה ישר שבי של מצלו ביו ושבטחם לדק בין איש ובין אחיו ובין גרו(דגרים א) אי נמי משפט אחד יהיה לכם ולגר (במדבר שו) ואפי' למ"ד בסנהדרין (דף גי ושם) דבלשמחת לא שייכא כהו

סכה א מיי פיינ מסף משאי אפשר - חימה לר' עקיבא מגלן דאין משלשין במכות דבפרק במקום שאין טעון כיבום - כגון בעל קרי בעלמא דכחיב ורחן במים איסורי כיחה כלי קמא דמכום (דף הי) ילפיכן לה ממיתה והיינו אי אפשר ואין לומר וטמא עד הערב (ויקרא פו) ולא כתיב יכבס בגדיו : מקום שטעון וי שה לאיון קפו טושיים איד ההסם דגזירה שוה היא מודה ר"ע דדנין משאי אפשר משום דאין כיבוס - כגון בקבול טורה דכתיב וכבסן שמלותם : דלמא נקיום סבו ב ג מיי שם ג"ש למחלה אבל הכא בנין אב הוא דהא הכא נמי היקישא הוא בשלמא - ההוא כיבום לאו משום שומאה הוה דלשעון טבילה מק"ז תורה אור אלא שיהיו בגדיהם לבנים והגונים

לקבל פני שכינה : ויזרוק על העם . הואה הוא: מטבילים אותו - והוי כישראל מעליא ואין לריך לבהוק בעדים אם מילסו לשם מצות מילה הוה מנא ליה אילימא מדכתיב °לך אל העם כייים ים ומה בכך - אם אין מילתו לקם מילה מאיל ומבל במבילה סגי : אין מטבילים - שמא ערבי מהול "וגבעוני פ"א גנטני מהול הוא ולריך להטיף ממט דם

נקיות בעלמא אלא מהכא "ויקח משה אתשם מדברית דר' יוסי תרתי בעי: לפיכך הואיל ולר'יהודה בחדא סגיא מטבילין [כריסום עי עיש] בשבח גר שמל אתמול לפניט דבמילה סגי ליה וכי מטבלי ליה בשבתא לא מתקני גברא: הכי גרסיכן אמר מר לפיכך מטבילין גר בשבת דברי רבי נרטת מז: ע"ם יהודה פשיטא כיון דלרבי יהודה בחדה סגי היכה דמל לפניט [שם מי וש"נ] [לקמן קה: עירוכין פבי וש"כ] מטבילים : טבילה עיקר - דהא אמילה שמעיכן ליה דקאמר ומה בכך: ר' יוסי אומר אין מטבילין - תרתי בעי ואט"ג דמל בפניט טבילתו תקנתו: עובדה הוה בי ר' חייה בר רבי ורב יוסף מתני בר' אושעיא ב"ר - כלומר כ' אושעיא נמי הוה בהדי כ' חייא :

> ודאי שמעיכן מדקפליג רב ספרא ומוסיף עד דהוו חלתה: משפט כחיב

> ביה - משפט אחד יהיה לכם ולגר (במדבר מו) ואין משפט פחות מג':

> יגור. מכל מקום ולקמן פריך כיון

דעדיו עמו פשיטא ומי בעי קרא:

הנהות הב"ח פשימה כיון : (ב) שם ת"ל וכי יגור בהרלכם ורב ספרא מתני - דאף רבי אושעיא בר' חייא הוה בהדייהו: שהי האידנא - כג"ל ומיכום אמן גר לילה היה: ש"מ. מדרב ספרא דאמר סלתא הוו גר לריך שלשה: דבעינן

מומחין - כי הנך חלמא גברי רבנן רברבי : דלמא דאיקלעו - הכי הוה מעשה דאיתרמו רבכן כי הכי אבל ג'

יכול מקבלין אותו - לא נלריכט הטפת דם ברית וטבילה: בא ועדיו עמו וזיל בריבי וכיא מכ מכין - שנאמן : תלמוד לומר וכי אלפסן

אמר רבי יוחנן *גר צריך ג' משפם כתיב ביה ת"ר מי שבא ואמר גר אני יכול קיחפן פנ (לפנו מב) נקבלנות"ל אתך במוחזק לךבא ועדיו עמומנין ת"ל"וכי יגור(ג)אתך גר בארצכם ייקולים

גליון הש"ם תום' ד"ה תקורי גברת כו' משום דנרא' כמיקר. כדאי בכילה דף יח ע"א:

e

1

From this I only know [that the law is applicable] within the Land countries outside the Land? - It was specifically stated in Scripture,

a With thee, 4 i.e., 'wherever he is with thee'. 6 If so, why was the Land of Israel specified? - In the Land of Israel7 proof must be produced;8 outside the Land of Israel9 no such proof need be produced; these are the words of R. Judah. But the Sages said: Proof must be produced both within the Land of Israel and outside the Land...

'If he came and had witnesses with him,' what need is there for a Scriptural text? 10 R. Shesheth replied: Where they 11 state, 'We heard that he became a proselyte at a certain particular court'. As it might have been taught that we are not to believe them, 12 we were taught [that we do believe them].

'In your land; ' from this I only know [that the law is applicable] within the Land of Israel, whence is it inferred [that it is also applicable] within the countries outside the Land? - It was specifically stated in Scripture, With thee, i.e., wherever he is with thee'. But this, 2 surely, had been expounded already! 3-One is derived from With thee 4 and the other from With you.5

'But the Sages said: Proof must be produced both within the Land of Israel and outside the Land'. But, it is written, surely, In your land!6—That expression is required [for the deduction] that didolater is eligible to tender evidence'.1 proselytes may be accepted even in the Land of Israel. As it might have been assumed that there they become proselytes only on account of the prosperity of the Land of Israel, and at the present time also, when there is no prosperity, they might still be attracted? by the Gleanings,8 the Forgotten Sheaf,9 the Corner 10 and the Poor Man's Tithe, 11 hence we were taught [that they may nevertheless be accepted].

R. Hiyya b. Abba stated in the name of R. Johanan, 'The halachah is that proof must be produced 12 both in the Land of Israel and outside the Land'. Is this not obvious? [In a dispute between] an individual and a majority the halachah is, of course, in agreement with the majority! 3-It might have been suggested that R. Judah's view is more acceptable since he is supported by Scriptural texts, 14 hence we were taught [that the halachah is in agreement with the Sages].

the Land of Israel. This exposition is discussed infra. (7) Where it is an advantage to be a proselyte. (8) By the proselyte, that his circumcision was duly performed at the Beth din for the specific purpose of his initiation. Otherwise he is not to be trusted. (9) Where no material advantage is to be gained in claiming to be a proselyte. (10) To prove that the proselyte is accepted. (11) The witnesses. (12) Since they were not eye witnesses.

b (1) V. BaH. Cur. edd., 'in the land'. (2) The Scriptural expression, with thee. (3) Lit., 'thou hast brought it out', supra, to exclude the acceptance of a proselyte when not well known. How then could the same phrase be used for two different expositions? (₄)אַקּרָּה (בר״א Lev. XIX, 33. (5) אַקּרֶּה , ibid. 34. V. הנהות הגר״א, הנהות הגר״א היים אוויים אַ a.l. and Torath Kohanim. Cur. edd. read, 7272, 'from with thee' which occurs in Lev. XXV, 47. (6) Lev. XIX, 33. (Cf. BaH. Cur. edd., 'in the land') which excludes other countries. (ק) Lit., 'there is'. (8) מָקְמִי (8), 'gleaning'; the gleanings of the harvest which must be left for the poor. V. Lev. XIX, 9, XXIII, 22, belongs to the poor. V. Deut. XXIV, 19, Peah V, 7f, VIf. (10) ", 'corner', sc. of the field, the produce of which must not be harvested by the owner, it being the portion of the poor. V. Lev. XIX, 9, XXIII, 22, Peah Iff. (נו) מִישָּׁר עָנּי, given to the poor in the third and sixth years of the septennial cycle. (12) By a man who claims to have been properly initiated as a proselyte. (13) In the law under discussion the Sages are in the majority against R. Judah's individual opinion. (14) 'With thee' and 'In your land'. V. supra.

Our Rabbis taught: And judge righteously between a man and his of Israel, whence is it inferred [that it is also applicable] within the c brother, and the proselyte that is with him; from this text 2 did R. Judah deduce that a man who becomes a proselyte3 in the presence of a Beth din is deemed to be a proper proselyte; but he who does so privately is no proselyte.4

It once happened that a man came before R. Judah and told him, 'I have become a proselyte privately'. 'Have you witnesses'? R. Judah asked. 'No', the man replied. 'Have you children'?-'Yes', the man replied. 'You are trusted', the Master said to him, 'as far as your own disqualification is concerned but you cannot be relied upon to disqualify your children'.5

Did R. Judah, however, state that a proselyte is not trusted in respect of his children? Surely it was taught: He shall acknowledge6 implies, 'he shall be entitled to acknowledge him before others?7 From this did R. Judah deduce that a man is believed when he declares, 'This son of mine is first born'. 8 And as a man is believed when he declares, 'This son of mine is firstborn' so is he believed when he declares, 'This son of mine is the son of a divorced woman' or 'the son of a haluzah'.9 But the Sages say: He 10 is not believed! 11 -R. Naḥman b. Isaac replied: It is this that he 12 really told him, 13 'According to your own statement you are an idolater, and no

Rabina said: It is this that he2 really told him,3 'Have you children'? [And when the other replied] 'Yes' [he asked] 'Have you grandchildren'. [The reply being again] 'Yes', he told him 'You are trusted so far as to disqualify your own children 4 but you cannot be trusted so far as to disqualify your grandchildren'.

Thus it was also taught elsewhere: R. Judah said, 'A man is trusted in respect [of the status of] his young son but not in respect of that of his grown-up son'; and R. Hiyya b. Abba explained in the name of R. Johanan that 'young' does not mean actually a minor and 'grown-up' does not mean one who is actually 'of age', but any young son who has children is regarded as of age while any grown-up son who has no children is deemed to be a minor. And the law is in agreement with R. Nahman b. Isaac.5 But, surely, [a Baraitha] was taught in agreement with Rabina!6 -That statement was made with reference to the law of ac-

(6) Even outside C (1) Deut. I, 16. 74, 'proselyte' (E.V. 'stranger'). (2) Since 'proselyte' was mentioned in the same context as 'judge'. (3) I.e., who had been circumcised and performed the prescribed ablution. (4) As a judicial matter requires a Beth din so does the initiation of a proselyte. (5) [As children of a heathen father they would be disqualified, even if the mother was a Jewess, P. Judah being of the opinion that the offspring of the union of a heathen with a Jewess is mamzer, v. Tosaf. s.v. נאמן. (6) Sc. the firstborn (Deut. XXI, 17). (7) יביר, E.V., he shall acknowledge, being a Hif., may also be rendered as here, 'he shall make known', viz., to others. (8) Though another was hitherto reputed to be his firstborn son. (9) V. Glos. (10) If another son of his was reputed to be the firstborn. (11) Kid. 74a, 78b, B.B. 127b. Thus it has been shewn that, according to R. Judah, a father's word is accepted in respect of the status of his children. How, then, could it be stated here that the word of a proselyte was not to be relied upon as far as the eligibility of his children is concerned? (12) R. Judah. (13) The proselyte.

Peah IV, rof. (9) לְּבֶּקְהָּ, forgetting; any sheaf forgotten when a field is reaped d (1) As his children have hitherto been reputed to be legitimate, his ineligible evidence cannot disqualify them. (2) R. Judah. (3) The proselyte. (4) In accordance with the deduction from 'He shall acknowledge' in the Baraitha cited from Kid. and B.B. supra. (5) Who regarded the proselyte, on the strength of his own testimony, as an idolater whose evidence is inadmissible even in the case of his own children. (6) That a father is to be trusted in respect of a son of his who has no children. The assumption at the moment is that this referred

to the case of a proselyte.

For continuation of English translation see page 127b

אין לי אלא בארץ בח"ל מנין תלמוד לומר

אתך בכל מקום שאתך אם כן מה ת"ל

בארץ בארץ צריך להביא ראיה בח"ל אין

צריך להביא ראיה דברי ר' יהודה וחכמים

אומרים בין בארץ בין בחוצה לארץ צריך

להביא ראיה בא הוא ועדיו עמו קרא למה

לי אמר רב ששת דאמרי שמענו שנתגייר

בב"ד של פלוני סד"א לא ליהמנייהו קמ"ל

(א) בארץ אין לי אלא בארץ בח"ל מנין

ת"ל אתך בכל מקום שאתך והא אפיקתיה

חדא מאתך וחדא [א] מעמך והכ"א בין

בארץ בין בח"ל צריך להביא ראיה ואלא הא

כתיב (ג) בארץ ההוא מיבעי ליה דאפילו

בארץ מקבלים גרים דסד"א משום מיבותא

דארץ ישראל קמגיירי והשתא נמי דליכא

מיבותא איכא לקם שכחה ופאה ומעשר עני

קמ"ל א"ר חייא בר אבא אמר ר' יוחנן "הלכה

בין בארץ בין בח"ל צריך להביא ראיה

פשימא *יחיד ורבים הלכה כרביםמהו דתימא

מסתבר מעמא דרבי יהודה דקמסייעי ליה

אחיו ובין גרו מכאן א"ר יהודה גר שנתגייר

בב"ד הרי זה גר בינו לבין עצמו אינו גר

מעשה באחר שבא לפני רבי יהודה ואמר לו

נתגיירתי ביני לבין עצמי א"ל רבי יהודה יש

לך עדים אמר ליה. לאו יש לך בנים א"ל הן

"א"ל ינאמן אתה לפסול את עצמך "ואי אתה

נאמן לפסול את בניך (ומי) א"ר יהודה

לאחרים מכאן א"ר יהודה 'נאמן אדם לומר

זה בני בכור יוכשם שנאמן לומר זה בני

עין ששפם

נר מצוה

י"ר סימן רסח סעיף ב:

דאי בעי אמר ישראל אני בירושלים בפרק קמא לאמר שהוא בן גרושה אינו נאמן אפלו אכנו דאבריה המניה רחמנא ולא אבר בריה:

לבר תורה חד נמי כשר הכא מדמין לגדלות ותבלות לבעינן שלשה קבו א מיי פי"ג מסלי מלים הבייג מסלי ב דבר תורה חד גמי כשר הכח מו מין בני בירושלמי דשנים שדט אין מישורי ביהם סני ו לכ"ע ור' יוחנן דהכא אית ליה בהדיא (ד) בירושלמי דשנים שדט אין מנג לאין קמו מושיע לכ"ע ור' יוחנן דהכא אית ליה בהדיא והיום רא במינו מותחין וי"ל י"ד ס' נסח סעיף י:

וכמו שחשו לנעילת דלת בפני לווין חשו נמי לנעילת דלת בפני גרים" : [וע"ע פום' קידושין במודחוק לך - אומר רביט מס סנ: ד'ם גר)
במודחוק לד - אומר רביט מס יביין (פשד סקודס
דרוקא בדידעינן דהוה

שובד כוכבים מעיקרא דאי לא הוה קבח ב מיי שם הלכם ידעיכן מהימן מגו דאי בעי אמר קכם ג מיי׳ פ׳נ מהל׳ ישראל אני דמהימן כדמשמע בריש סמג שין ע פוש"ע מסכת פסחים (דף ג: ושם) גבי ההוא חית סיתן רעו סעי' יב: עובד כוכבים דהוה סליק ואכיל קל ד מיי פניו מסלי בירוסנים וחין לומר שאני אים המיי פשי מסל התם דהוו סמכי ארובא דהוו ישראל פו סמג לאוין קפו : דהא בכל מחום נייו להא בכל מקום נמי איכא רובא קלא הו מיי שם כלי דהת בכל מקום למי חיכת רובת אייה _{מו וסוג} שם *דרוב הבאין לפניטו בתורת יהדות טוש"ע אפ"ע סימן ד ישראל הם ועוד ראיה משמעתין קלב ז מיי פייג שם דאמר ליה ר"י אי אתה נאמן לפסול ליד ומיי פייג שם את בניך ואיהו גופיה כשר אלא אמנג לאין קמו שש"ע דשוי נפשיה חתיכה דאיסורא אבל אם בא על בת כהן לא פסלה כדפי׳ לעיל (ה) ומההיא דלעיל (דף מהי) תוספות חד מקמאי דא"ל זיל גלי אין ראיה דשמא לא וכבר כתבתי מוה כל ועל דינ גני מין לחים דסמח נח וכבר כתבתי מוה כל היו בודקים חלח חם הוח ישראל חם הצורך בפר'א דמילה: לאו אבל במשפחתו לא היו בודקין: א'ר יחונו ביןבארץ בין לאו אבל במשפחתו לא היו בודקין: ברוצה לארץ צריך לי אלא בארץ . פי' דמקבלין להביא ראיה כשרוא פירוא בלי לי אלא בארץ . פי' דמקבלין להביא באר בשרוא ברים ואנו"ג דמובק הגוף אבל אם אינו פוחוק היא בעיא ריבויא כיון דכתיב בארן א׳צ להביא ראיה. הפה כדחשכחן בסוף פ"ק דקידושין (דף לח:) גבי שילוח עבדים והשמטת מאבותי . וראיה לרבר כספים אי נמי בארך לא חיישיקן הרוא שובר בוכבים דרות בדרו דבו חשום דאורה דרוה אכיל פסחים דלמא הדרי בהו משום דאיכא

שבחת דתרך ישרתל: דפחים: מעשה באחד שבא לפני ר' יהודה ברד דתימת לת להימניהו - ויש שבחא דארן ישראל: ספרים דגרסי מהו דסימא עצמי וכר פי' לא היו ליהמכיהו וה"פ ליהמכיהו כעד מוחוקים בו

עלמו הוא : אתה לפסול עלמך כו׳ . שנתניירת בפני ב'ד יוני לשטול עלנון כורי או א) בפניהם קבל היינו דוקא במילי "דמשוי עליו של פצות נפסיה חתיכה דאיסורא אבל אם בא שהודיעותו (הרי) הוא נר גמור והוא עצמו על בת כהן לא פסלה כדפריסית כשר וסיירי שנתנייר לפיל בסוף פ' שכי(דף כה: ושם) וח"ת הוא ובניו דאם נתנייר סיכי דמי אם אשתו עובדת כוכבים היא לבדו ובא אח"כ ממה נפשך בניו פסולים דאין קרוי ישראל הרי בניו דנו אוא ברי בניו בכך אלא בנה ואס היתה אשתו נפרים. דקי ל עני"ם ישראלית ממה נפשך בניו כשרים ישראל הואד ביר הם דקי"ל (לעיל דף מה-) עובד כוכבים לבתה האפר ה' יתרה ועבד הבא על בת ישראל בל בת ביר בכת הואד ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר וכר. והיכא דאמרי וכי תימא נהי דממזר לא הוי פגום מהרי שמעני שנתגייר וכי תימא נהי דממזר לא הוי פגום בב"ד פלוני מהימנין מיהא הוי הא השתא נמי דאין ליה. חניא א"ר יתודה כאמן פגומין הם דר"י אית ליה בפרק נאמן דוא על בנו קפו טשרה יוחסין (קדושין שוי) לבת גל או בן הלוצה ואינו זכר כבת חלל זכר וי"ל דקסבר ר"י נאסן על בנו גדול . א'ר חייא בר אבא א'ר עשרה יוחסין (קדושין עזי) דבת גר עובד כוכבים ועבד הבח על בח מ"ר חייא בר אבא א"ר עובד כוכבים ועבד הבח על בח (משעו)(יותנן לא קפו ישכראל הולד ממזר דבפרק ד' מיחות בדול משש אלא קפו (מהדרין דף ע. יושס) אמר דר' יהודה ויש לו בנים ודו גדול

מטבילין

מיטק בין הבנים וכשאומר על הקטן שהוא בכור א"כ הראשון ממזר אלמא דנאמן לפוסלו וה"ל דנאמן לומר שהוא בן גרושה : וארך שדות לעובד כוכבים - ועל עלמו כאמן משום דשוי נפשיה חתיכה דאיכורא : רארך אתה נאמן לפסול בני בניך - אומר ר"י דה"פ כאמן אתה לפסול בניך פי כשאין לו אלא בנים ואין לו בני בנים ואי אתה נאמן לפסול בני בניך כשיש לו בני בנים אין ומפרש כשיש לו בנים משמע דאבט נמי לא מהימן: [התכרוא כוותיה דרב נחמן בר ילחק - משמע דהלכה כר"ד דנאמן אף הי נפני ביד נמי פגי לפוסל בניו דדוקא משום דאין עדות לעובד כוכבים דאין יכול פוסלן ולא כמו שמפרש רביט מם דאין הלכה כרבי יהודה אלא כשפוסל בייד היים שיים בייד הרוח איים בייד היים משים בייד היים משים בייד הרוח איים בייד הרוח הרוח הרוח בייד הרוח הרוח בייד הרוח הרוח הרוח בייד הרוח הרוח הרוח בייד הרוח בייד הרוח הרוח בייד הרוח בייד הרוח בייד הרוח בייד הרוח הרוח בייד הרוח בייד הרוח הרוח בייד הרוח ברוח בייד הרוח בייד הרו נאמן לפסול אפי' בניו דאין סברא לומר שיהיו בניו פסולים ובני בניו כשרים וכן משמע בסמוך דקאמר ואין אדם נאמן על בנו גדול

בכל מקום שאתך - ולקמן פריך הא אפיקחיה : לריך להביא ראיה -שבב"ד נחגייר שמא גבעוני מהול הוא ומשום שבחא דא"י הוא דקאמר הכי ומשקר: ה"ג מהו דתימא לא ניהמניהו: [=]מעמך - גר דיניהם דין וא"ת ואכן היכי מקבלין גרים הא בעיכן מומחין וי"ל ותושב וחי שמך (ויקרא כה) : דליכא סובה - דפסק חלב ודבש : דשליחוחייהו עבדיכן כדמשמע נמי בשילהי המגרש (נישין דף פת ושם) דקמסייעי קראי - דהא עמך כל תורה אור

מקום שאתך משמע ואפילו בארך ובארלכם למה לי אלא לאו אראיה קאי דבארן לריך להביא ראיה ולא בחולה לחרץ: מדכתיב (ג) גר אלל ושפטתם מכאן אמר כ' יהודה גר בעי בית דין : יכיר - את הבכור בן השטאה יכיר : יכירט לאחרים שאם אין ב"ד מכירים אותו כאמן עליו אביו לומר זה בני בכור ליסול פי שנים: בן גרושה הוא יוכהן חלל הוא: ואין עדות לעובד כוכבים • הואיל ובניך מוחזקין בכשרות אין אתה נאמן להעיד עליהן ולפוסלן: לפסול את בניך · דנפקא לן מיכיר ואי אתה נאמן לפסול אח בני בניך : והלכתא כרב נחמן - דאמר לדבריו עובד כוכבים הוא ואין עדות לעובד כוכבים ואפילו אבנים לא מהימן: והתניא כרבינא. דנאמן הוא על בנו קטן שאין לו בנים וקס"ד דהא מתני׳ בגר שבא ואמר גר אני קמיירי: ההיא-דקתני נאמן הוא על בט קטן: לענין יכיר- תניא אההיא מתני' דיכיר קאי דקתני וכשם שנחמן אדם נומר זה בני הנכיקראי קמ"ל ת"ר "ושפשתם צדק בין איש ובין אין ני: (נ) שם הם בכור כך נחמן לומר זה בני בן גרוקה כמיב בחולכם הכוח: ועולה החני דנחתו בוא מו הבני בה ועלה קתני דנאמן הוא על הקטן דהא ישראל הוא ויש לו עדות והתורה משפם (בעמוד הקודם) אים לים בהדיא. ר'ב ע" האמיכתו על בנו ולא על בן בנו אבל אים ליה בהיות. כ"ב ע" סוהדרון בי ע"ב מודיה גבי גר אפילו אבט לא מהימן דאין דברי הכל : (ה) ד"ה עדות לעובד כוכבים : וסחופין -במוחק וט' הדפי הפלי לפיל ג"ב בפ' שני דף שפלים וכפויין כמו החופי כהא (שבת כם ע"ב גד"ה לימא : דף סוד) כפיית הכלי : ואיני כדאי קידופין עד עת כינ וחיני רחוי להשתתף בלרתן ומישם כאאבנים לא מהימן *והתניא °יביר יבירנו · ימן ואזכה לכך: ומודיעים אותו לקמן מפרש טעמא דכולה מתני': 63

בכור כך נאמן לומר בני זה בן גרושה הוא או בן חלוצה הוא וחכ"א אינו נאמן א"ר נחמן בר יצחק ה"ק ליה לדבריך עובד כוכבים אתה ואין עדות לעובד כוכבים רבינא אמר הכי קאמר ליה יש לך בנים הן יש לך בני בנים הן א"ל נאמן אחה לפסול בניך ואי אתה נאמן לפסול בני בניך תניא נמי הכי ר' יהודה אומר "נאמן אדם לומר על בנו קמן וכי ינור כו כגל אחכם ואין נאמן על בנו גדול ואמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן לא קמן קמן ממש ולא וכי כנו נדול גדול ממש אלא קמן ויש לו בנים זהו גדול גדול ואין לו בנים זהו קמן (מי): גדול גדול ממש אלא קמן ויש לו בנים זהו גדול גדול ואין לו בנים זהו מ' פו מס"ר . מתק: והלכתא כוותיה דרב נחכזן בר יצחק והתניא כוותיה דרבינא 'ההוא לענין יכיר איתמר תנו רבגן 'גר שבא להתגייר בזמן הזה אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר אי אתה יודע שישראל בזמן הזה דוויים דחופים סחופים וממורפין וימורין באין עליהם אם אומר יודע אני ואיני כדאי מקבלין אותו מיד ומודיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות ומודיעין נכי 6יל נלמן 6חס כיד וכו עין אות בקבות בצור קרוני וכוריעין אותו ענשן של מצות לפסוג 6ח ממוך עי אותו עון לקם שכחה ופאה ומעשר עני וכוריעין אותו ענשן של מצות לפסור כס פינ פרים אומרים לו הוי יודע שעד שלא באת למדה זו אכלת חלב אי אתה סיי שאמר: שם ולי אומרים לו הוי יודע שעד שלא באת למדה זו אכלת חלב אי אתה אם מפו לפסור לפ ענוש כרת חללת שבת אי אתה ענוש סקילה ועכשיו אכלת הלב ענוש ברת הללת שבת ענוש סקילה וכשם שמודיעין אותו ענשן של מצות תום דים נמוחות לו כך מודיעין אותו מתן שכרן אומרים לו הוי יודע שהעולם הבא אלא לצדיקים וישראל בזמן הזה אינם יכולים לקבל

[א] גם' מעמך. צ"ל מאתכם (דכתיב בתר

נליון הש"ם מדים לימא רב יוסף עיין ירושלמי רפ׳כ דר״ם אינו עשוי ובקרבן עדה שם ד"רה נאמן אר

[נרכות פי וש"נ]

הגהות הב"ח

(א) גם' קת"ל בארלכם (ג) רש"י ד"ה מדכתיג גרו אנל: (ד) תוס'ד"ה

[דיל וארא סים מיא] אחרים על ידי הכרת בכור אבל בלא הכרת בכור לא ובשאלתות בפרשת "וירא נמי דקדק מהך דשמעתין דבכל ענין הלכה כרבי יהודה:

either too much prosperity, or too much suffering'. He is not, however, to be persuaded or dissuaded too much. 7 If he accepted, 8 he is circumcised forthwith. Should any shreds 9 which render the circumcision invalid remain, he is to be circumcised a second time. As soon as he is healed arrangements are made for his immediate ablution, when two learned men must stand by his side and acquaint him with some of the minor commandments and with some of the major ones. 10 When he comes up after his ablution he is deemed to be an Israelite in all respects.

In the case of a woman proselyte, women make her sit in the water up to her neck, while two learned men stand outside and give her instruction in some of the minor commandments and some of the major ones.

b The same law¹ applies to a proselyte and to an emancipated slave; and only where a menstruant may perform her ablution² may a proselyte and an emancipated slave perform this ablution; ³ and whatever is deemed an interception in ritual bathing⁴ is also deemed to be an interception in the ablutions of a proselyte, an emancipated slave and a menstruant. ⁵

The Master said, 'If a man desires to become a proselyte . . . he is to be addressed as follows: "What reason have you for desiring to become a proselyte . . ." and he is made acquainted with some of the minor, and with some of the major commandments'. What is the reason?—In order that if he desire to withdraw let him do so; 6 for R. Helbo said: Proselytes are as hard for Israel [to endure] as a sore, 7 because it is written in Scripture, And the proselyte 8 shall join himself with them, and they shall cleave 9 to the house of Jacob. 10

'He is informed of the sin [of the neglect of the commandment of] Gleanings, the Forgotten Sheaf, the Corner and the Poor Man's Tithe'. What is the reason?—R. Hiyya b. Abba replied in the name of R. Johanan: Because a Noahide' would rather be killed than spend so much as a perutah 2 which is not returnable. 3

'He' is not, however, to be persuaded, or dissuaded too much'.

R. Eleazar said: What is the Scriptural proof?—It is written,

And when she saw that she was steadfastly minded to go with her, she left

off speaking unto her.' 'We are forbidden', she' told her.' '[to move

on the Sabbath beyond the] Sabbath boundaries'!5-'Whither thou goest' [the other replied] 'I will go'.6

'We are forbidden private meeting between man and woman'!7

- 'Where thou lodgest, I will lodge'.6

'We have been commanded six hundred and thirteen commandments'!—'Thy people shall be my people'.6

'We are forbidden idolatry'!- 'And thy God my God'.6

'Four modes of death⁸ were entrusted to Beth din'!9—'Where thou diest, will I die'.¹⁰

'Two graveyards 11 were placed at the disposal of the Beth din'!

- 'And there will I be buried'. 10 Presently she saw that she was stead-fastly minded etc. 2

'If he accepted, he is circumcised forthwith'. What is the reason?

-The performance of a commandment must not in any way be delayed.

'Should any shreds which render the circumcision invalid remain etc.', as we learned: These are the shreds which render the circumcision invalid: Flesh which covers the greater part of the corona, ¹² [a priest having been so circumcised] is not permitted to eat *terumah*; and R. Jeremiah b. Abba explained in the name of Rab: Flesh which covers the greater part of the height of the corona. ¹³

'As soon as he is healed arrangements are made for his immediate d ablution'. Only after he is healed but not before! What is the reason?—Because the water might irritate the wound.

'When two learned men must stand by his side'. Did not R. Hiyya, however, state in the name of R. Johanan that the initiation of a proselyte requires the presence of three?—But, surely, R. Johanan told the tanna: Read, 'three'.

'When he comes up after his ablution he is deemed to be an Israelite in all respects'. In respect of what practical issue?—In that if he retracted and then betrothed the daughter of an Israelite he is regarded as a non-conforming Israelite and his betrothal is valid.3

'The same law applies to a proselyte and to an emancipated slave'. Assuming this 4 to apply to the acceptance of the yoke of the commandments, 5 the following contradiction may be pointed out: This 6 applies only to a proselyte, but an emancipated slave need not accept! 7—R. Shesheth replied: This is no contradiction.

- a (7) Lit., 'and they do not increase upon him nor do they enter with him in details'. (8) All the restrictions and disabilities pointed out to him. (9) Round the corona of the membrum virile. (10) With the ablution the proselyte completes his ritual initiation. Hence it is necessary that at that moment he shall submit to the 'yoke of the commandments'.
- b (1) This is explained infra. (2) I.e., a ritual bath containing no less than forty se'ah of water. (3) Though the ablutions of the latter are not in connection with levitical uncleanness. (4) The water must come in direct contact with the bather. Should any foreign matter intervene between his body and the water the ablution is thereby rendered invalid. (5) Although the purpose of these ablutions is not, like that of the usual ablutions, to qualify for the eating, or the handling of, levitically clean things. The ablutions of the proselyte and the slave are only a part of their initiation ceremonial, while that of the menstruant has for its object the woman's permissibility to her husband. (6) Lit., 'that if he separates let him separate'. (ק) הבר, cf. Lev. XIII, 2. (8) יהור, (E.V., 'stranger'). (9) יוֹנְלֶבְּחוֹי , of the same rt. as חספת (v. supra note 7), 'they will be like a sore'. (10) Isa. XIV, 1. Cf. Kid. 70b, Nid. 13a, infra 109b. An influx of proselytes tends to lower the moral standards of Judaism. (11) A descendant of Noah, i.e., all idolaters. (12) The smallest coin. (13) Hence he is informed of the laws of the yearly gifts to the poor. On learning of the Israelite's financial obligations to the causes of charity he would either resign himself to the inevitable or withdraw altogether from his intended conversion.
- For another interpretation of this dictum, v. 'A.Z. Sonc, ed. p. 343:
- (1) V. Rashal a.l. Cur. edd. contain in parentheses: 'And he is informed of the sin of the Forgotten Sheaf and the Corner'. (2) Ruth I, 18. (3) Naomi. (4) Ruth. (5) אור בי בי בי וויף, a distance of two thousand cubits in every direction from one's town, abode or resting place, within which alone one is permitted to move on the Sabbath. (6) Ruth I, 16. (7) אור וויף, lit., 'uniting'. Unless married, man and woman may not remain in privacy with one another for any length of time. (8) Penalties for various offences. (9) V. Sanh. 49b. (10) Ruth I, 17. (11) One for the gravest offenders who suffered the death penalties of stoning or burning, and another for such as were executed by decapitation or strangulation. (12) Of the membrum virile. (13) I.e., even if only on a minor portion of the circumference.
- d (1) Lit., 'he was healed, yes; he was not healed, no'. (2) Who recited before him the Baraitha under discussion. (3) Separation cannot be effected except by means of a letter of divorce. The betrothal of an idolater is of no validity at all and no divorce is required. (4) The comparison between the proselyte and the slave. (5) As the proselyte who must at the time of his ablution accept the yoke of the commandments is made acquainted with some of them so must an emancipated slave when he performs ablution on the occasion of his emancipation. (6) That at the ablution a declaration of acceptance must be made. (7) His duty to observe the commandments having commenced at the moment he had performed his first ablution on the occasion of his initiation as the

For continuation of English translation see page 49b

עין משפם

נר מצוה קלב א מיי׳ פייד מסלי מיסורי בימס סלי

ב סמג לאין קטו טוש"ע

י"ד סימן רסת סעיף ב:

קלה ג מיי שם פייג כלי יג ופיב מכלי

סום"ע שם סימן רסה

קלו ד מיי פי"ג מהלי

: מי יוס

מלכים כלכם ע :

קלו המיי פים מהני

(מ' תוספות חגינה יה:

ד"ם לא מרכה ותרי יומא

מתי דים מכחן]

קלח רז מיי׳ פ"ב מסלי מילה הלי ג סמג

משין כח מוש"ע י"ד סי'

כסד סעיף כ:

יו כתנג לתרון קסו פוט'ע

קם מ מייי שם כלי יכ

קמא י מייי פיח מכלי

סורי ביאה הלי

פרק רביעי דן אותו מידי משמע שהמילה קודם טבילה ותדאמר אין גר עד שימול ויטבול וחימה דאמר בהערל (נקמן דף עחי) מעוברת שנתגיירה בנה אין לריך טבילה ואר"י דשאני החם

נאון דנפקא לן בק"ז ממגעה דטעון מבילה וכ"ש היא עלמה ור"ת מפרש דנפקא לן מהא דדרשיכן בע"ז (דף שה:) אך במי נדה יתחטא מים שהנדה טובלת בהם וכמה הם מ' סאה ורבינו ילחקפירש דנפקא מהאדדרשיכן בפ' במה חשה (שנת דף סד:) מהיה בנדתה תהא בנדתה עד שתבא במים־א): לשם גר ועבד טובלים -בכולי שמעתין משמע דעבד בעי סבילה כשמשתחרר ולא סגי ליה בטבילה קמייתא וקשה דבהשולח(גישין דף מי) אמריכן הכותב שטר אירוסין לשפחתו ואמר לה לאי בו והתקדשי בו משמע דמקודשת אע"ג דלא שם סימן רסח סעי׳ ב: מבלה וי"ל דחיירי כגון שמבלה מקודם לשם שחרור שהטבילה של סמג שם פושים שחרור קודמת לגם כדמשמם לקמן שם סיי רסת סעיף ז: דקתני ומטבילה לשם שחרור

ובנדה - תימה דלשנין הכשר מקוה פשיטא ליה שאין לחלק בין כדה לבעלה ובין מהרות דקאמר במקום שהכדה טובלת ולענין חלילה חלי נדה בטבילת טומאה וטהרה וי"ל דבחלילה דאיכא מילי טובא דלא הוי אלא מדרבק כגון רובו ואינו מקפיד או מטוטו ומקפיד אילטריך לאשמוטינן דבחלילה דרבנן נמי אין לחלק בין לבעלה לטהרות ואיכא מילי דחלילה דאמר בפ' בתרא דנדה (דף סזי ושם) ה"מ לטהרות אבל לבעלה לא והייט ספק חלילה אבל ודאי חלילה אפינו דרבנן לא הקילו לבעלה יותר

מלטהרות ובקונטרם לא גרם ליה

במסכת נדה משום הא דהכא : כשים גרים לישראל (ב)כספחת -לפי שאין בקיאין בדקדוקי מצות וישראל למדין ממעשיהם ובמס' כדה (דף יג: ושם) פירש בקונטרם עוד לשון אחר משום דכל ישראל [ציל וסקשם] ערבים זה בזה *וקשה דבפרק אלו כאמרים (סופה דף לו:)משמע שלא היו ערבין על הגרים דלא חשיב התם ערבות של ערב רב ועוד י"ל דקשים גרים לישראל לפי שמתערבין בהם ואין שכינה שורה אלא על משפחות המיוחסות שבישראל וי"מ לפי שביותר החהרו ישראל על הגרים [ומיע פוסי קידושן מ: וחין יכולין להזהר מחונחתן"ב) : חלח

תוספות ישנים סר גריצם וייל דסתם פדיף מסי לפי שהישראל פותד ע"ג של כותי : א) עי'מ מק"ו דכתיכ יכבס בגדיו כ"ם סיח

מד בפני ומום פי ב"צמים לפי שבקה ואת במים במשיבים מעשים ואומר כי הוא רואם שאין אנו מהרים במאוח כמותם אמים שאים מוכע כשר כמונו: וכון דינין אותן שון לקש שכחם ואומר כי הוא רואם שאין אנו מהרים במאוח כמותם אמים שאים ממים אותם של ידם כשמשיבים ואומר כי הוא רואם שאין אנו מהרים במאוח כמום שהיה של הידו הידותיים ללקום לקש שכחם ופאם וידם במם שבים בדיניםם מפני שבן מת במום מבשים שבים שבים שבים שום לקש מפני שתקפידים על ממון משע וחיישין שמא יחורו לפורן ומכשהא מודישין אותו א שירים שיו לקש מפני שתקפידים על ממון משע וחיישין שמא יחורו לקש במה והידים של להור לפי שיים במום משל מפרגו של הפרגו שיים כשניים. מה לע להורשם שון לקש שכחם ופאם האמר לכם הזכרו שניים כשביום בשרות בדינים מם אמל השל השבת משל לא מיכול בדומים כי דינם מום אמל השל השל המות של לקש ופוי :

לא רוב הטובה · לפי שילר הרע מחזר אחריהן כדאמרי' במס' סוכה (דף נכב) ושמא תזוח דעתן עלייהו ויחשאו : ואין מרבין עליו - דברים לאיים שליו שיפרוש: לילין - חתיכות בשר שלא נפרעת המילה קלד ב פייי שם הלי ש דאכתי לא חזי למילה : במקום שהגדה טובלת · מבילת נדה כהלכתה : ומודישין אותו מקלת מלות · דהשתא פ" מבילה הוא נכנס סינג שם סימן רפו סינג : לא כתב קרא בהדיא ופי' רב יהודה שם מימן רפו סינג ילו כתב קרא בהדיא ופי' רב יהודה

לריך לקבל עליו עול מצות: אחד גר ואחד עבד משוחרר - לקמן מפרש למאי הלכחא אקשינהו: ובמקום שנדה **פובלת יבארבעים סאה:שם גר ועבד** משוחרר טובלין. ואע"פ שחין טבילתו משום שומאה ושהרה כשאר שבילות: י חולך בגר ועבד משוחרר ובנדה לבעלה ואע"פ שאין מבילתן לענין מגע מהרות כשאר טבילות: דאי פריש - שלא יתגייר: נפרוש - ולא איכפת לן: דאמר מר קשים גרים לישראל כספחת דכתיב ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב · לשון ספחת שאוחזין מעשיהם הראשונים ולומדים שראל מהם או סומכין עליהם באיסור והיתר: ומודיעין אומו שון לקם שכחה ופאה - שלא יאמרו עניים הללו הלוקטין פאת שדה גזלנים הם ועומד עליהם והורגם בדיניהם שבני נח הוזהרו על הגזל מיתתן דלא בש התראה לפיכך בן כח נהרג על פחות משוה פרוטה דעובד כוכבים קפיד על דבר מועט ולגבי ישראל הויא מחילה: ולא ניתן להשבון - אינו בחזרה אלא נהרג ושיל מיז דגבי ישראל כתיב והשיב את הגולה חשר גזל (ויקרם ה) אבל בני כח אמריכן בסנהדרין (דף נח:) אוהרתן זו היא מיתתן וכיון שעבר על אחת שם מז' מלות נהרג: לישנה החרינה שם פרוסה מודיעין אותו עון לקס כו׳ שם שמא יחזור בו מלהתגייר ולשון זה (שם מו.) עיקר דאי משום סעמא קמא מאי לשון עון לקט שכחה ופאה (נעיל למ.) יודיעוהו (6) שילקטו עניים בשדהו : חסיר לן יחוד - להתייחד עם חשת אים: ב' קברים - אחד לנסקלים לקמן שא: שנם פלג ולנשרפים שהרשיעו בעבירות חמורות ואחד לנהרגים ולנחנקים שאין מיתתן המורה ואינם רשעים כל כך: עטרה-שורה גבוהה שסביב הגידוממנה הולך ומשפע 'מעלה ולמטה : רוב גובהה -של אותה שורה ולא תימא רוב היקיפה : ואין אוכל בתרומה - אם

כהן הוא דכהן ערל אסור בתרומה

כדאמר לקמן בפרק הערל:מרזו מכה-

מכבידין את חולי המכה כמו מטרא

דאי הדר ביה - לקדמותו ואח"כ קדש

בת ישראל מקודשת ולריכה גם

דישראל הוא: קס"ד - דהאי דאקיש

הגהות הב"ח רזיא לאילני במסכת תענית (דף ג:): (א) רש"י ד"ה לישא שסופו שילקטו: (כ)תום׳ ד"ה קשים גרים לישראל כססחת. כיב עיין כפוס׳ דישראל מומר קידושיו קידושין פי יי יוחסין דף עשיבו

לקבל קאמר שבשעת טבילת שחרור [אין הפירוש שמותר לכא עלים מיד דהא בעינא להמתין ג' חדשים ע' העבד לריך להודיעו מקלת מלות: אבל עבד אין לריך לקבל • בשעת כימ פיח מהלי מלכים

לא רוב מובה ולא רוב פודענות "ואין מרבין עליו ואין מרקרקין עליו קיבל מלין אותו מיד נשתיירו בו ציצין המעכבין את המילה חוזרים ומלין אותו שניה נתרפא משבילין אותו מיד ושני ת"ח עומרים על גביו ומידיעין אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות מבל ועלה הרי הוא כישראל לכל דבריו אשה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ ומודיעין אותה מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות יאחד גר ואחד עבד משוחרר 'וכמקום שנדה ³ מובלת שם גר ועבד משוחרר מובלין וכל דבר שחוצץ במבילה חדצץ בגר ובעבד משוחרר ובנדה אמר מר גר שבא להתגייר אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות מ"מ דאי פריש נפרוש *דא"ר ומשחררה ומותר בה מיד : חלבו °'קשים גרים לישראל כספחת דכתיב ינלוה הגר עליהם ונספרו על בית יעקב: מומני בסנהדרין (דף נו-) ואזהרמן זו היא מלכים סלכם ה: וכל דבר שחולך בטבילה כו׳

ומודיעים אותו עון לקם שכחה ופאה ומעשר עני: מ"ם א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן *הבן נח נהרג על פחות משוה פרומה ולא ניתן להשבון (*ומודיעים אותו עון שכחה ופאה): ואין מרבים עליו ואין מדקדקים עליו: אמר רבי אלעזר מאי קראה דכתיב °ותראיות ה

כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אליה אמרה לה אסיר לן תחום שבת °באשר תלבי אלך אכיר לן ירוד °באשר תליני שם מודיעים חותו עון לקט שכתה ופחה -אלין מפקריגן שש מאות וי"ג מצות °עמך עמי ים הואיל והן מקפידים על הממון כ"כ אסיר לן עבודת כוכבים "ואלהיך אלהי *ארבע בס כראמר דנהרג על פחות משוה (פנסדרין ממ:) מיתות נמסרו לב"ד °באשר תמותי אמות ב' קברים נמסרו לב"ד "ושם אקבר מיד* ותרא כי מתאמצת היא וגו': קיבל מלין אותו מיד: מ"ם *שהויי מצוה לא משהינן: נשתיירו בו ציצין המעכבין המילה וכו' : כדתנן *יאלו הן ציצין המעכבין המילה בשר החופה את רוב העמרה ואינו אוכל בתרומה וא"ר ירמיה בר אבא אמר רב 'בשר החופה רוב גובהה של עמרה: נתרפא ממבילין אותו מיד: נתרפא אין לא נתרפא לא מאי מעמא

משום *דמיא מרזו - מכה : ושני ת"ח עומדים על גביו: והא *א"ר חייא א"ר יוחנן גר צריך שלשה הא א"ר יותנן לתנא תני שלשה: מבל ועלה הרי הוא כישראל לכל דבריו: למאי הלכתא "ראי הדר ביה ומקדש בת ישראל ישראל מומר קרינא ביה

וקירושיו קירושין : אחד גר ואחר עבר משוחרר : קסלקא דעתך לקבל עליו עול מצות ורמינהו במה דברים אמורים בגר "אבל בעבד משודרר אין צריך לקבל אמר רב ששת לא קשיא האר"ש בן אלעור הא רבנן דתניא יובכתה את אביה ואת אמה וגו' בר"א שלא קבלה עליה 'אבל קבלה עליה'ננים שיסור שלעבר לגירות העובד סוכנים משבילה *ומותר בה מיד ר"ש בן אלעזר אומר אע"פ שלא קבלה עליה

כופה וממבילה לשם שפחות וחוזר וממבילה לשם שחרור ומשחררה ומותר

שחרור דמשעה שסובל לשם עבדות שייך במצות דכתיב (דברים ה) למען יטח עבדך ואמחך ועוד דגמרי' (מגינה דף ד') לה לה מאשה: שלא דיו פן קבלה עליה - להתגייר : כופה ומטבילה לשם שפחות - דכל טבילות עבדים על כרחן היא : ומשחררה . ומטבילה לשם שחרור בע"כ :

בליון הש"ם גמ' קשים גרים לישראל כספחת. וכרמכ"ם פי"ג הל' י"ג מהל' איב איתא כענע צרעת:

קידושין כב ע"ש נדם יב

ע"ז על: ערוכין סכי

לקמן קמ:

[לקמן קכ: קכל] [לעיל מו:]